

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. - Broj 53.

Ljubljana,
23. decembra
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Franciškanska ulica 6, telefon broj 2312, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Srećan

Svoj braći i sestrama,
preplavljenima, saradnicima,
oglasnicima i prijateljima
našega lista želimo srećne
i vesele božićne praznike!
Uredništvo i uprava

Božić!

Naše Sokolstvo neće na olimpijadu u Los Angeles

U pogledu učestvovanja naše sokolske ekipe na olimpijadi u Los Angelesu 1932. godine na predlog saveznog načelnika Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije doneo je sledeću rezoluciju:

Sokolstvo kraljevine Jugoslavije moglo bi — po svojoj telovežbačkoj snazi i tehničkom materijalu — da takoder i na olimpijadi 1932. godine uzme uspešno učešće, kao što je ono uspešno učestvovalo i na dosadanjim olimpijadama. Sokolstvo je potpuno svesno, da je — sudeći po dosadanjim uspesima — baš upravo ono u prvom redu pozvano da časno zastupa jugoslovenske državne boje na najvišem takmičarskom forumu međunarodnoga sporta.

Ali Sokolstvo, koje živi za celokupan naš narod i koje s njime oseća, svesno je ujedno teških gospodarskih prilika, u kojima se nalazi naš narod, kada je svaki državljanin prisiljen na izvanredne žrtve i samoodricanja u korist celine. Svesni smo pak također i dužnosti, koje proističu iz toga stanja za svakog pojedinca, kome na srcu leži bolja budućnost naše otadžbine i opšta dobrobit našega naroda. Svesni smo, da također i u manjim akcijama u današnjim prilikama treba da se čuva naša narodna imovina, jer samo na takav način možemo da se u širokim opsegu odupremo sadašnjoj gospodarskoj krizi.

Olimpijada 1932. godine održaće se u Americi, u dalekom Los-Angelesu.

Propagandni uspeh za nas je umanjen oš time, jer se takmičenje neće održati u Evropi. Troškovi pak putovanja na takmičenje radi dalekog puta veoma su visoki.

Bez obzira na to, otkuda bi mogli sredstva za polazak u Los-Angeles, važna je pre svega činjenica, da bi se na svaki način uzelo ta sredstva iz naše zajedničke narodne imovine, a da nebi bila utrošena u domovini.

Polazeći s ovoga gledišta mišljenja smo, da također i najbolji uspeh naših takmičara na olimpijadi, a obzirom na našu opštu gospodarsku krizu, nebi mogao da izravna i nadoknadi gubitak u našoj narodnoj imovini, a koji bi bio uzrokovan troškovima učešća na olimpijadi.

S ovih razloga Sokolstvo ne nalazi etičke osnove, da bi moglo zahtevati posebne materijalne žrtve od svojega članstva, kao što ne može da zagovara žrtve državne uprave i državne celine za tu svrhu.

S ovim obrazloženjem i potkrepljenjem načelnika Saveza SKJ predlaže:

1. da olimpijadi u Los-Angelesu iznimno ne učestvujemo,
2. jer smo za svoja dela i čine moralno odgovorni celokupnom narodu, neka uprava Saveza SKJ razloge i obrazloženje naše odluke iznese narodu i kraljevskoj vladi.

Ovaj je predlog primljen u celosti time, da se u prepisu ima dostaviti i gospodinu Ministru prosvete.

TOMO F. KRALJIĆ (Ljubljana):

Nije svejedno . . .

Nije svejedno ko, o čemu i na kojem mestu govori. Po recima i delima ocenjujemo pojedinca, a po pojedincima skupnost. Naglasio sam to stoga, što se u našoj organizaciji vrlo često nailazi na izvesne nesredene misli i činjenice, koje se raznose i među narod, rede doduše putem štampe, češće pak govornima, na raznim čisto sokolskim ili nesokolskim priredbama, na kojima pojedinci istupaju, kao predstavnici Sokolstva.

Zaneseni časovitim uspesima, trenutnim duševnim raspoloženjima, puštimo uzde svojim mislima i izlanemo u nekoj duševnoj ekstazi reči i činjenice, preko kojih, kao vaspitna i kulturna organizacija, ne možemo šutke da predemo.

Prečesto se smatramo stručnjacima i tamo i u takvim pitanjima, u kojima se možemo smatrati laicima, ili blaže rečeno, u kojima smo nesigurni, nedovoljno upućeni ili možda pogrešno upućeni. Na selima to nisu retki slučajevi, oni su na dnevnom redu, a i u većim mestima, u duhovnim središtima, na žalost ih susrećemo. Ishitrene i krljate reči ispunjavaju čitavo razlaganje, a sam je sadržaj i bez oslonca, i bez temelja. Nebi ni to bilo takvo zlo, kad se barem nebi upadalo u neoprostive greške i istorijskog i sokolsko-idejnog značaja. — Toga ne smemo niti da trpimo, niti da svojom rezerviranosti i povučenošću podupiremo, to tim pre, što se to u manjoj meri opaža kod našeg neškolanog Sokola, a mnogo više baš kod školovane braće, od kojih s pravom smemo i moramo tražiti srednost, ozbiljnost, poznavanje činjenica i čisto gledanje na sva aktuelna sokolska pitanja. Mislim, da imamo dovoljno sredenog gradiva, koje nam može odlično poslužiti pri rešavanju i ras-

pravljanju izvesnih pitanja ili pri sastavljanju prigodnih govora i nagovora. Treba samo pravovremeno postarati se za to, pa niti ćemo grešiti, niti nehotice sramotiti svoje organizacije. Ne rasčinjati svoje misli do utancine, a držati se osnovnog pitanja, ne upuštati se u pojedinosti, koje nevažne govornika i pisca smetu i izbacе s kolotečine. I naši govori i naši članci i rasprave ne smeju da odstupaju od opšte utvrđene pravila, da je za svako duševno izražavanje potreban: uvod, sadržaj i zaključak. Svaki govor, članak, ili kakogod to nazvali, ma bio on i još siromašniji sadržajem, lepši je i efektivniji, kad ima opšti uvod, stvaran sadržaj i logičan zaključak.

Osim tih triju uslova, koji su za pravo predmetni kostur, potrebni su, i to vrlo potrebni još i preduslovi: potpuna srednost i uravnoteženost, poznavanje odnosnog pitanja, objektivnost, dovoljna doza kritičizma (odnosno autokritičizma), a i sam način izražavanja misli, lep jezik i bogat rečnik.

Entuzijaste i idealiste (i fanatici) vrlo su nam potrebni i bez njih teško bismo mogli uspešno delovati (i upšte zamisliti našu organizaciju!), potrebni su nam i gorljivi govornici, protkani čistim idealizmom i nacionalizmom, potrebni su nam i vatreni govornici, da ne zavlađa mrtvilo u našim srcima, u našim domovima i u našem narodu, ali svuda i svuda treba da ih vodi realnost i istinoljublje, staloženost i činjenice, ljubav i plemenitost, a pogotovo u sokolskom radu i narodnom prosvetivanju, za koje smo, baš mi Sokoli, pozvani, a koje nam je i zakonom dano. Nikada, nigde i ni u kojem slučaju ne smemo doći do toga, da bi prezreli i omalovažili sredinu u kojoj se nalazimo i u kojoj delujemo, da je tobože

nepoučena i nedorasla našoj naobrazbi, naprotiv, uvek treba da nam je pred očima, da ona isto tako duhovno visoko stoji kao i mi sami, a to ne i više. Po našim rečima, našim činima i našim držanjem stvorice jasnu sliku i o stvarnoj idejnoj unutarnoj srednosti (katkad pogrešnu, ali češće točnu!). Imajući to na umu, nećemo nikada upadati u greške i protivrečja. Kad bi se toga držali, nebi se nikada moglo ni pomisliti, da će se iz ustiju istaknutih sokolskih radnika i funkcionera čuti reči »da je Sokolstvo niklo u Crnoj Gorici, ili »da su Krčanimi još Frankopani pustili u anamet (možda greška jezika?) jugoslovensku ideju«, ili, da se putem uvaženih i najjačih naših novina na široko i dugačko piše o 100 godišnjici rođenja dr. Miroslava Tyrša, »koja će se slaviti 1931. godine!« Pregledajmo ovu omašku, gde se čovek prebacio »samo za jednu godinu«, ali ono »da je Sokolstvo niklo u Crnoj Gorici, pa »Frankopani i jugoslovenska ideja!« To se ne može pripisati ni prebrzom mišljenju, prebrzom radu mozga, niti grešci jezika. To se može okvalifikovati jedino kao potpuno nepoznavanje istorije Sokolstva i opštih istorijskih činjenica, kao vrhunac nezanimanja za sokolsku prošlost i prošlost svoga naroda. Predaleko bi me zavelo

PAVLE KVAIĆ (Torža):

Sokolstvo, narodne škole i naše manjine

O vaspitavanju naše omladine u jugoslovenskom duhu pisano je do sada i na ovom mestu prilično. O vaspitavanju u sokolskom duhu pisano je također. Samo o vaspitavanju naše minoritetske omladine u sokolskom duhu dosada je ne samo malo pisano, već se tom pitanju poklanja vrlo malo pažnje. A pitanje je vrlo delikatno i zaslužuje punu pažnju sviju pozvanih.

U našim severnim krajevima imamo niz sela sa po 3 do 10.000 stanovnika, mahom manjinskih. U tim selima radi po 5 do 20 učitelja u našim narodnim školama. U mnogim od tih sela nema ni jedan ili ima samo po jedan učitelj Sloven. Ostali su sve Nemci — domorodci. Ovi učitelji spremali su se za svoje današnje pozive većinom još pod pok. Austro-Ugarskom, u madžarskim školama. Kakvo nacionalno vaspitanje su ti učitelji u tim školama, pod tamošnjim prilikama, dobili, o tome nije potrebno ni govoriti.

Tim i takvim učiteljima prepušteno je i dana im dužnost, da oni, danas, vaspitavaju i podižu jugoslovenski, pa i sokolski duh kod naše omladine. A nije se pobrinulo, u prvom redu, da se taj učitelj i sam najpre vaspita u tom duhu, ukoliko je to moguće kod mladih učitelja-manjinaca, pa mu tek onda poveriti i dozvoliti da našu omladinu vaspitava u našem nacionalnom i sokolskom duhu.

Imamo mnogo slučajeva, da mnogi od tih naših manjinskih učitelja ni do danas nisu dospeli potpuno da nauče ni naš jezik. Prema tome, razume se, sva predavanja, pa i predavanja o Sokolu, i šta više, i samo sokolsko vežbanje i tumačenje tih vežbi, obavlja se na njegovom, manjinskom jeziku. Kakve rezultate u pogledu nacionalnog i sokolskog vaspitanja dece može takav učitelj da postigne, o tome, mislim, nije potrebno utrošiti ni jedne reči.

Ne treba se čuditi, što se svuda opaža opadanje brojnog stanja članstva, a naročito naraštaja i dece, što je jedan naš brat na ovom mestu već izneo. Tim pojavama ne treba se čuditi, jer naša omladina, čim napusti školu, ona više ne smatra sebe članom sokolske zajednice. Ne smatra se tim iz prostog razloga, što je ona u samoj školi, i kod samog nastavnika zapazila, da je rad i obuka o Sokolstvu samo jedan od dosadnih obaveznih predmeta u školi. Ona nije dobila ono sokolsko vaspitanje, koje bi joj dao jedan učitelj-Sloven; njoj nije ulivena u dušu bratska sokolska ljubav za Jugoslovensko, pa ako hoćete i Sveslovensko, niti sam duh sokolski; ona ne poznaje ni najosnovnije ideje Sokolstva; a sve to nije mogla dobiti zato, što sve to nedostaje i samom vaspitaču-nastavniku. Razume se, kada dete napusti školu, naušta i Soko, jer o Sokolu nije

kad bih htelo da registiram samo one krupnije produkte bujnih fantazija raznih bratskih mozgova, što se nažalost može čuti i videti na raznim našim priredbama.

Sokolstvo je najjača slovenska organizacija, Sokolstvo je i najjača naša narodna organizacija, i mi s ponosom gledamo na nj i ponosno izričemo te reči, jer smo ponosni i na Sokolstvo i na svoj narod, i na sve što odiše našim narodnim i sokolskim duhom, a treba da budemo ponosni i na svoje reči i na svoja dela, s kojih ne bismo trebali nikada da se crvenimo. Naši na stupi zato neka budu svetav otsev bogate i potpune sokolske duše, sokolske pozitivne aktivnosti i nesavladive naše žilavosti. Podignuti Sokolstvo na viši stepen duhovne kulture, idejno ga probuditi i vaspitati, da bude kakvoća Sokola odgovarala njegovoj brojčanoj snazi, to neka bude naš zadatak i naše železno htenje u jubilarnoj, istorijskoj godini, 100-godišnjice rođenja našeg velikog i neumrlog vode dra. Miroslava Tyrša i 70-godišnjice opstanka naše velike sokolske porodice. Ozbiljno shvatimo svoj uzvišeni sokolski poziv, a odbacimo od sebe dilentizam i površnost, produbimo u svim srcima veru u veličinu, snagu i zadatak Sokolstva i željni uspeh okružite naš nesebični rad.

Sokola i najzad, da se naviknu da su u svojoj domovini, ne u tudjoj, koja ih usled prirode njihovog poziva »primorava« da obuku sokolsku odoru i da se nazivaju Sokolima. A da bi do svega toga došli, oni bi sami trebali da traže da provedu po nekoliko godina u našim slovenskim krajevima, gde će sve to naći, pa tek tada, kada su i sami stekli što im je potrebno za vidan znak svoje ljubavi, odanosti, rodoljublja, — tek onda ako osećaju da su sposobni da stupe u redove Sokola, tek tada treba da se prijave i zatraže prijem u tu uzvišenu zajednicu, našu veliku slovensku sokolsku porodicu. A ne kao što je kod nas bio slučaj, da je njih nekoliko obuklo sokolske odore, a nigde još nisu bili ni začlanjeni niti primljeni u Soko. A sve ovde izloženo potrebno je našim učiteljima-manjincima zato, jer većina njih do juče još nije ni znala šta je to uopšte Soko, a danas je već obukao sokolsku odoru, i misli da je time udovoljio nekoj svojoj zvaničnoj formalnoj dužnosti, i, možda, doprineo neku žrtvu, jer je morao da kupi odoru.

Većina naših takvih članova ni danas još nema ni najosnovnijeg pojma o Sokolstvu, njegovoj istoriji, njegovom cilju i njegovoj uzvišenoj misiji. Oni se zadovoljavaju samo time, što znaju: da na Vidovdan, 1. decembra i drugim pogodnim prilikama imaju da obuku odore, da se pojave na zborištu, u povorci, na zabavi, da bi njihove zvanične starešine videle, da su i oni tu, i to u odori, i onda su sigurni da im je službovanje u njihovom mestu rođenja osigurano i da iz njega neće biti premešteni.

Takav rad u našim redovima, ne samo da štodi Sokolstvu i njegovom ugledu, već on paralize svaki korisni rad na podizanju nacionalne svesti, on ubija ugled ne samo našem Sokolu, već Sokolu uopšte. Jer u manjinskim mestima, gde postoji Soko, on je prepušten u većini slučajeva samim tim i takvim učiteljima. Retko koje manjinsko mesto raspolaže sa drugim intelektualcima, koji bi mogli ako ne sami da obavljaju dužnosti sokolskog vaspitača i vežbača, a ono bar da rukovode tim radovima i vode nadzor nad radom učitelja-manjinaca, ukoliko se odnosi na sokolsko vaspitanje omladine.

Da bi se te i takve prilike poboljšale na korist naše nacionalne misije, najlakše i najjednostavnije sredstvo je: da se u manjinska sela postavi što više naših učitelja — Slovena, koji su sposobni da obavljaju ne samo svoju pedagošku dužnost, već i da se posvete i nacionalnom radu, radu na podizanju jugoslovenske ideje i svesti, u prvom redu kod omladine, pa i kod samog stanovništva, van škole. Ovo ne znači, i time nije rečeno, da naši učitelji-manjinci zato nisu dobri učitelji. Oni mogu biti ponegde i odlični u svojoj struci, ali time nije kazano, da su sposobni da budu i dobri Sokoli, šta više i sokolski vaspitači.

Sve ovo treba imati pred očima, naročito sada, pred čas, kada treba da stupimo pred našu braću Čeha u kollevci Sokolstva, u zlatnom Pragu. Jer tamo će se ti nedostatci, koje mi ovde, kod kuće, nekako i preturamo preko glave, odmah učiti i mi ćemo od naše braće biti osuđeni, jer te grehe nam oni neće moći oprostiti.

A dokle god u našim manjinskim narodnim školama, a i na drugim odgovarajućim položajima na selu, ne budemo imali dovoljan broj i učitelja-Slovena, kao i ostalih funkcionera, javnih službenika — Slovena, kojima se ima prepuštiti nacionalni deo vaspitanja naše omladine, dotle u tome pravcu ne treba očekivati dobre i pozitivne rezultate. Ovo tvrdim iz iskustva, jer već godinama živim u ovim krajevima, pa sam imao dovoljno prilike da zapazim sve nedostatke, koji mogu biti i sudbonosni i za Sokolstvo i za naše nacionalne interese uopšte.

Zato, dok je vreme, treba lečiti i odstranjivati sve ono što smeta napretku i razvijanju naše sokolske misli, naročito u ovim našim, severnim, krajevima; ne sme biti obzira ni prema položaju u javnom životu, niti materijalnom položaju pojedinca. Sve što ne oseća sokolski, što nije sposobno da doprinese sokolskoj i jugoslovenskoj ideji i misiji, taj ili neka se sam ukloni, ili treba preduzeti najodlučnije, bezobzirne mere, a u interesu i za dobro naše nacije, našeg Sokolstva, naše velike slovenske budućnosti.

»LOVEN/KO SOKOLSTVO«

Sednica Saveza Slovenskog Sokolstva

Prilikom boravka delegata slovenskih sokolskih organizacija održana je u Pragu i sednica izvršnog odbora Saveza Slovenskog Sokolstva. Sednica sama održana je 4. decembra u Tyrševom domu pod vodstvom staroste SSS br. dr. Scheinera, a u prisutnosti delegata ČOS braće: načelnika Helle-
ra, prosvetara Krejčija, blagajnika SSS Maška i tajnika SSS br. Stepanka, dalje delegata poljskog Sokolstva starešine br. Zamoyskog i načelnice s. Jadvige Zamoyske, delegata ruskog Sokolstva br. Manohina i zastupnika Saveza SKJ braće I. zamenika starešine Gangla i II. zamenika starešine Dure Paunkovića. Izveštaj tajnika podneo je br. Stepanek, koji se je uvodnim rečima setio umrle braće dr. Mergentalera, Formandla, Palčica itd. Nadalje je podneo iscrpan referat o stanju pojedinih sokolskih saveza, udruženih u SSS, a što smo već doneli u prošlom broju »Sokolskog Glasnika«.

Veliko je zanimanje vladalo za pripreme za svesokolski slet 1932. godine. Svi zastupnici pojedinih sokolskih saveza izveštali su izvršni odbor SSS, da se odasvuda spremaju velika mnoštva Sokola da pohrle u Prag na veliki slovenski sokolski praznik. Sve seljem smo čuli, da će na praškom sletu, osim braće Čehoslovaka, nastupiti i Jugoslaveni, Poljaci, Rusi, a i Lužički Srbi i Bugari. Na slet pozvaće se također i Savez poljskih društava u CSR i Slovenski sokolski savez u Americi, koji je osnovan ove godine u aprilu, a kome stoji na čelu starosta br. dr. Starzinsky, predsednik poljskih Sokola u Americi, a načelnik pak mu je neumorni brat Jarka Jelinek, načelnik čehoslovačkog američkog sokolskog saveza. U američkom sokolskom savezu organizovani su dosada Čehoslovaci, Poljaci, Jugoslaveni, a očekuje se, da će im se pridružiti i ostala braća Rusi i Bugari.

Na prednjačkim školama u Pragu u Tyrševom domu, koje priređuje ČOS, po određenom rasporedu učestvovalo je 14 članova i 10 članica iz Jugoslavije i 1 član iz poljskog Sokolstva; prosvetnu školu ČOS polazili su 2 člana iz Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije i 2 iz Ruskog sokolskog saveza. Iz daljnje izveštaja br. saveznog načelnika razabire se, da za prvenstvo SSS načelnstvo SSS računava sa većim brojem utakmičara iz svih sokolskih saveza. Iz Jugoslavije prijavljena je i veća ekspedicija nastajajuća za naraštajski slet. Za vežbanje prostih vežaba na sletu u zasebnim tačkama prijavljeni su Jugoslaveni, Poljaci i Rusi. Utakmice SSS izvršiće se najjedanput sve u jednom dnevnu, a za takmičenje u prostim vežabama određena je za sve četvrta prosta vežba članova ČOS. Ima mnogo izgleda također da će se održati i prijateljska utakmica među pojedinih organizacijama u odbojci.

Prelazni dar br. Zamoyskog za takmičenja SSS

Brat Adam Zamoyski, starešina poljskog Sokolstva, vatreni pobornik što veće uzajamnosti slovenskih Sokola, poklonio je Savezu Slovenskog Sokolstva prelazni dar za članice, koje će učestvovati takmičenjima SSS.

Raspis takmičenja za svesokolski slet u Pragu

Poslednji broj »Cvičitelca« objavljuje raspis načelnstva ČOS o takmičenjima za svesokolski slet u Pragu 1932. Takmičenja prema ovome u glavnom obuhvataju: za naraštaj opće takmičenje i šesteroboj, takmičenje vrsta u peteroboju, takmičenje u igrama i zimskim vežabama, o čemu smo izveštali u prošlom broju našega lista. Nadalje će se naraštaj takmičiti i u plivanju, veslanju i kanoistici. Konačno će se još prirediti takmičenje glede učeska društava i župa na sletu i po celokupnim rezultatima. Takmičenja za muško članstvo obuhvataju: opće takmičenje pojedinaca za prvenstvo ČOS, takmičenje vrsta i pojedinaca na spravama i u prostim vežabama, i to u višem, srednjem i nižem odelenju te u odelenju starije braće. Nadalje će takmičenje članstva obuhvatati također i takmičenje vrsta i pojedinaca u šesteroboju proste telovežbe, zatim pojedinaca u deseteroboju i posebna takmičenja u lakoj atletici. Pored toga, boriće se pojedina društva za prvenstvo u nastupima na bini, pa također i čitave župe učestvovalaće u ovoj vrsti prvenstvenog takmičenja. Pri-

i kuda će biti usmeren promet celoga grada. Za ove regulacione radove grad je predvideo znatne svote.

Uvežbavanje prostih vežaba preko radia

Da se postigne što moguće jedinstvenije izvođenje prostih vežaba zenskih odeljenja, poslužiće se ČOS za sletske proste vežbe također i radiom Prag. Same auktorice vežaba i komponisti glazbenih pratnja razlagaće svake nedelje od 9. do 9.30 sati preko radia propisane proste vežbe za slet, te će na taj način jedinstveno prikazati sve, što može da zanima načelnice i vežbačice.

Pitanje praškoga stadiona nerešeno?

U našem listu pred kratkim doneli smo sliku uređenja određenog prostora za svesokolski slet, a koji leži za Petrinom na t. zv. Strachovskym Lomima. Javili smo također i to, da će na stadionu biti mesta samo za okruglo 15.000 vežbača u prostim vežabama, jer položaj toga prostora onemogućuje veće proširenje vežbalista, a što bi se jedino postiglo samo ogromnim troškovima. Ali i u češkim listovima javljaju se sada također glasovi, da se Strachovsky Lomi ne preurede za definitivni stadion Praga. Tako naime predlaže inž. Janacek u dnevniku »Narodni Politika«, i to obzirom na visoko ležište, koje imaju Strachovsky Lomi nad Pragom i obzirom i na nedostatak prostora, te da bi za buduće sokolske sletove bilo mnogo zgodnije zemljište nazvano Rokytky pored češkoslovačke ceste, gde se u poslednje vreme počinje da širi Prag. Pomenuti stručnjak ističe, naročito obzirom na visoku položaju sadanog stadiona, i teškoće, koje se pokazuju u prometnom pogledu, pa također i radi opskrbne vode. Svakako, svi znakovi upućuju, da će i Strachovsky Lomi postati premali za svesokolske sletove, kako se je to dogodilo i s idealno lepim prostorom na Letni. Da je to tako, pokazuje nam i to, što je nemoguće da se vežbaliste poveća za proste vežbe. Svakako pak, to će pitanje za stalno uskoro rešiti pozvani sokolski krugovi.

Pozdravi Savezu SKJ

Mostar. Na dan rođenja Njegova Veličanstva razvila je Sokolska četa Vihovici rudnik u Mostaru svoju sokolsku zastavu, darovanu od bana Primorske banovine dr. Ive Tartaglia i tom prilikom hitaju mostarski rudari Sokoli da izraze svom velikom Kralju nepokolebljivu vernost i odanost, želeći Mu sretan život na mnogaja ljeta, a na dobro i sreću našega naroda! — Sokolska četa Vihovici.

Mostar. Sokolska četa Vihovici rudnik, slaveći svoj veliki blagdan razvijanja zastave, koju joj je poklonio ban Primorske banovine dr. Ivo Tartaglia, šalje svome Savezu izraze velikog oduševljenja i još većeg pregnuća u službi Sokolstva. Zdravo! — Starešina ing. Ugljen.

Blato. Sa krajnih granica mile nam domovine podastiremo prvom Sokolu ljubljenom viteškom Kralju naše čestitke. — Sokolsko društvo.

Prčanj. Sa slavlja Kraljevog rođenja Sokoli i narod Prčanj mole, da visokom Slavljeniku izrazite njihove srdačne čestitke. — Sokolsko društvo Prčanj.

Vrginmost. U ime društva Vrginmost izrazite najtoplije želje i odanost Njegovom Veličanstvu Kralju, predsedniku vlade i našem dobrotvoru banu dr. Ivi Peroviću. — Odbor.

Pag. Starešinstvo Sokola nosiocima sokolske misli, uz koju stojimo do zadnjega daha na sreću ujedinjene domovine, šalju paški Sokoli sa svečanosti narodnog ujedinjenja sokolski pozdrav Zdravo! — Sokolsko društvo.

Pag. Sa proslave narodnog ujedinjenja paški Sokoli pozdravljaju svog ljubljenog Kralja, i rešeni da na Njegov poziv stave u službu otadžbine svoje živote, šalju izraze svoje podaničke odanosti. — Sokolsko društvo.

Kuča. Sa svečane sednice Sokolske čete u Kučama, držane dana 1. decembra, šalje ova četa izraz nepokolebljive vernosti i odanosti svome starešini Nj. Vis. prestolonasledniku Petru sa poklikom: Da živi slavni Dom Karadorđevića! Zdravo! — Sokolska četa.

Vojni Križ. Prigodom proslave našeg sokolskog praznika i dana ujedinjenja 1. decembra, neka bratski Savez bude tumač naših želja i nastojanja za dobro Kralja, otadžbine Jugoslavije i Sokolstva. — Sokolsko društvo.

Činovník, prednjački pripravnik

upučen u sve kancelarijske poslove, traži nameštenje. Bratskom društvu, koje mu nađe mesto, voljan je voditi više kategorija. Zbog informacije obratiti se na Sokolsko društvo Bjelovar, kamo treba i ponude upravit.

IX. sednica izvršnog odbora Saveza SKJ,

održana 15. decembra 1931. u Beogradu.

Zamenik saveznog načelnika brat Miroslav Ambrožić podnaša izveštaj o radu načelnstva i tehničkog odbora Saveza. Taj rad za sada u glavnom posvećen je pripremanju za svesokolski slet u Pragu. Vežbe, koje su obvezatne za slet, a još nisu objavljene, dobićemo od ČOS u najkraće vreme, a onda će ih načelnstvo Saveza odmah objaviti. Poslednjoj sednici načelnstva Saveza Slovenskog Sokolstva prisustvovala je i savezna načelnica sestra Skalarjeva. Na ovoj sednici ispunile su se sporazumno neke tačke reda natecanja, a među ostalim zaključilo se, da za utakmičarske vežbe za prvenstvo ostaju one, koje su propisane za Los-Angeles, a u odbojci vršiće se prijateljske utakmice.

Načelnstvo Saveza prima iz svih delova države predloge za posebne tačke i nastupe, sa kojima bi nastupili na sletu u Pragu. Ovi predlozi, koji su sada u proučavanju, pokazuju mnogo interesantnosti i pružaju zanimljiv materijal. Pokušaće se da se izaberu najbolje i najzgodnije vežbe. Za utakmice u skijanju, koje su uved u sam slet, prijavili smo i naše učestvovanje, a bilo bi potrebno da sa vrstom na utakmice pođe i jedan član načelnstva, a po mogućnosti i član savezne uprave.

O radu našega prednjaštva imade-mo dobre izveštaje. Društva i župe marljivo priređuju prednjačke tečajevе, a župski prednjački ispiti pokazuju dobre rezultate. Da uredimo što pre naše prednjaštvo u formalnom pogledu, jer je to danas vezano sa dosta velikim zahtevima, donelo je načelnstvo Saveza na svojoj sednici od 11. decembra sledeći zaključak: Svi članovi saveznog kao i župskih načelnstva i tehničkih odbora, koji još nemaju župskog prednjačkog ispita, imenuju se za prednjake, ali takove radi kontrole i evidencije ima se prijaviti u svrhu potvrde saveznom načelniku. To važi samo za one, koji su danas u načelnstvima ili tehničkim odborima aktivni članovi. U buduće pak ne sme biti imenovan u ove korporacije niko, koji nema i formalno pravilno stečeno prednjaštvo. Danas aktivnim načelnicima i načelnicama društava, koji nemaju župskog prednjačkog ispita, dozvoljava se bez svakih drugih obaveza polagati župski prednjački ispit. No i to mora u svakom slučaju odobriti savezno načelnstvo. Ova iznimna odredba važi do 1. septembra 1932. godine. Savezni načelnik ovlašćen je da daje dozvole u gornjem smislu.

Izveštaj brata načelnika prima se do znanja i u celosti odobrava timе, da skijaškim utakmicama sa utakmičarskim odeljenjem ima sudelovati jedan član saveznog načelnstva i to ako bude u vreme polaska raspoloživih novčanih sredstava.

U pogledu učestvovanja našega Sokolstva na olimpijadi u Los-Angelesu iznosi brat Ambrožić stanovište načelnstva Saveza, koje je obrazloženo u rezoluciji (koju donosimo na čelu lista).

Po tome se prelazi na raspravu o pravilniku za izvršavanje odredaba o olakšicama u pogledu obaveze službenja u kadru za članove Sokole.

Brat Gangl, otvarajući debatu po ovom predmetu, konstatuje, da je članovima izvršnog odbora dostavljen 1. veran prepis pravilnika, kako ga je predložilo načelnstvo Saveza SKJ; 2. štampani pravilnik, kako ga je izdalo Ministarstvo vojske i mornarice; 3. odbrana pravilnika po bratu Stevi Kneževiću i 4. primetbe pravilniku izrađene po bratu zameniku načelnika Miroslavu Ambrožiću. Prema tome svi su članovi upućeni u čitav predmet, pa moli da se, analogno zaključku prijašnje sednice, o svemu povede stvarna debata.

Reč uzima brat Dura Brzaković, koji veli, da načelnstvo Saveza čini zamerku pravilniku što je uvodno u njemu naznačeno, da je propisan na osnovi predloga Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Medutim to je fakat, i pravilnik, koji je propisalo Ministarstvo vojske i mornarice, raden je na osnovi predloga načelnstva Saveza. Druga zamerka koja se čini je u tome, ko će vršiti u Sokolstvu vaspitnu stranu vojničkog karaktera. Ovo vaspitanje je nešto specijalnoga i za njega se traže stručnjaci, koji imaju da predaju specijalne predmete vojne obuke. Dok je brat načelnik tako žestoko ustao na obranu prednjaštva u tom pogledu, jamačno nije imao pred očima sastav tehničkih organa u našim župama, barem s ove strane Save i Drine, kad je mislio da ovu nastavu mogu voditi i prednjački zborovi. Medutim svatko ko poznaje prilike jasno zna, da je to

nemoguće i da za ovu vaspitnu stranu moramo imati specijalne učitelje. U samom pravilniku možda je pogrešno jedino to, što pravilnik predviđa da se takav član kooptira u prednjački zbor. U primetbama saveznog načelnstva još se čine i neke opaske na sam program nastave, kao da to sve već sadržava sokolski sistem. Ovo se ne sme uzeti pod udar kritike, jer je to u pravilniku učinjeno u dobroj nameri, da se olakša nastavnicima, koji će sprovodati samu obuku. No sa svoje strane mora da i on učini jednu zamerku saveznom načelnstvu, a ta je, što je ono u svom elaboratu društvene uprave svelo na najnižu meru, naglašujući, da su društvene uprave samo za to da vode administrativno organizaciono delo, dok je čitavo ostalo vaspitanje isključivo u rukama predvodničkih zborova. U tom pogledu treba korigirati mišljenje načelnstva Saveza o ulozu društvenih uprava.

Brat dr. Belajčić traži, da se tačno definiše o čemu ima da se doista vodi debata gledom na ovaj pravilnik. Konstatuje, da je načelnik brat Bajželj na sednici 19. oktobra o. g. izjavio, da u pravilniku, kako je oštampiran, ima takovih mesta, koja su u velikoj protivimbi sa sokolskim principima i sa samom sokolskom organizacijom, a izvršni odbor zaključio je, da se svi elaborati o tome dostave članovima izvršnog odbora baš zato, da bi se gledom na tvrdnju brata načelnika moglo decidirano ustanoviti, u čemu se sastaje otpustanja od sokolskih načela. Dakle, dostavljanje pravilnika imalo je jedino taj cilj da se ustanove netačnosti, a to da se onda dostavi do znanja gosp. Ministru vojske i mornarice. Iz predložena kompletnog materijala vidimo, da razlike doista postoje i da ima otpustanja. Pitanje je sada samo, da li da se ostane kod ranijih zaključaka, da se naročitim aktom upozori g. Ministra vojske i mornarice na ove netačnosti. U debati na prednjačkoj sednici tvrdilo se, da je pravilnik izašao tačno onako, kako ga je predložilo načelnstvo Saveza, a sada se vidi da to nije tako. Insistira li načelnstvo da se takav akt uputi, onda treba i mora se upozoriti Ministarstvo vojske i mornarice, da je otpustanje ispravilo u tome i tome. Tako će g. Ministar vojske i mornarice najbolje videti, da je u neobaveštenosti potpisao jedan akt, a mi smo dužni da ga izvestimo o pravom stanju stvari. Nije naša zadaća u tome da danas raspravljamo, je li nešto bolje u ovom ili onom pravilniku, već da se upozori na divergencije, u kojima je otpustanje od sokolskih načela. Sa svoje strane jednako mora primetiti, da su netačna zapuštanja saveznog načelnstva glede vaspitanja članstva, u koliko se tiče prosvetnih odbora.

Brat Prainković obrazlaže, da je osnovni princip iznesen po br. dru Belajčiću opravdan, jer je neosporno dokazano, da ima bitnih razlika između jednoga i drugoga pravilnika. Brat Brzaković veli, da Ministar vojske i mornarice ima pravo, kao što to pravo ima i svako drugo ministarstvo da bilo po kojoj organizaciji predlozene nacerte prihvati u celosti ili ne, ili opet da preinačuje onako, kako drži da je za samu stvar najshodnije. Jest, ovo je pravo neosporno i tako se može postupiti, ali se zna i to, da se u svim takovim slučajevima bez razlike, kad se koji pravilnik predložen misli menjati, poštuje princip, da se ovakove izmene vrše sporazumno sa onom organizacijom; koja takav nacert predlaže, a ne da se bitne izmene čine bez sporazuma s njome. U ovom pak konkretnom slučaju ove bitne promene, koje su otpustanje od sokolskih načela, učinjene su bez sporazuma sa upravom Saveza. U interesu samoga Sokolstva, a i gledom na odgovornost savezne uprave tom Sokolstvu, moramo reagirati spram ovakovoga pravilnika i merodavne upozoriti na bitne izmene i požaliti se, da se one čine bez nas. Mi kao najjača nacionalna organizacija treba da pribavimo poštovanje autoriteta i moramo znati za sve što se radi danas, a o nama ne može se ništa raditi ili nam propisivati mimo

Sokolska radio-predavanja

Sledeća sokolska radio-predavanja drže se (radio-stanica Beograd):

dne 25. o. m. predaje brat prof. M. Stanojević o temi: »Naučna podloga Tyrševog Sokolstva«;

dne 1. januara 1932. predaje brat dr. I. Pavlas o temi: »Sokolstvo i vera«.

Predavanja održavaju se svakog petka od 20 do 20.30 časova.

Telovadnic točke, ritmične vaje in igre so pokazale moderno smer gimnastike, ki se ujema z godbo; program akademije je bil v tehničnem in glasbenem oziru dovršen — prava akademija, ki zasluži to ime v polni meri in ki mora vzgojno vplivati tudi na široko publiko; v splošnem daleko nad povprečnimi podeželskimi prireditvami, ki je lahko v čast vsakemu večjemu mestu kakor je Kočevje.

Br. Bizjak je zopet s krasnimi slikami (Nj. V. kralj, Gosposvetko in Kosovo polje, dva emblema in palm. vejice) hvalevredno povzdignil dekoracijo, a inscenacijo in manipulacijo z reflektorji pa je oskrbel Valner (VIII). Brez pretiranja smemo reči: prireditelj je bila v vsakem oziru in celem obsegu na višku.

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBLJANA-SIŠKA.

Tudi naše sokolsko društvo je praznovalo 1. december na jako slovesen način. Imeli smo dve proslavi, popolne za sokolski naraščaj in deco, zvečer pa za članstvo in ostalo Sokolstvu naklonjeno občinstvo.

V telovadnici osnovne šole v Šiški, ki je bila dnevu primerno ozaljšana in okrašena z vencem, se je popoldne zbral naraščaj in deca okoli 250 po številu. Slavnost je otvoril br. načelnik s primernim nagovorom, ki je obrazložil mladim Sokolščem pomen tega praznika in jih opominjal na dolžnost, ki jih nalaga Sokolstvo vsem in vsakomur. Sledile so deklamacije in govori naraščajnikov in dece. Nato je brat

načelnik razdelil štirim naraščajnikom in naraščajnicam diplome, ki so jih priborili na sokolskem zletu v Beogradu in jim čestital k uspehu. Mladi pevci so zapeli še narodno himno in dodali še sokolsko pesem, nakar je bila slovesnost zaključena. To mladinsko prireditev je posetilo veliko število staršev in pa upravni odbor z bratom starosto Zakotnikom Ivanom na čelu.

Zvečer istega dne, pa se je vršila slovesna proslava v salonu gostilne Keršič v Šiški za članstvo. Dvorana je bila okrašena z oleandri in vencem, na steni pa slike kralja Petra Osvoboditelja, kralja Aleksandra in staroste Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, prestolonaslednika Petra, vse te slike odevne v državne zastave. Pred slikami pa je na lepem podstavku stal kip ustanovitelja Sokolstva dr. Miroslava Tyrša, odev v češkoslovaško zastavo. Prostor pod temi dekoracijami je na eni strani zavaljal sokolski orkester, drugo stran pa je zasedel upravni odbor z starostom br. Ivanom Zakotnikom na čelu.

Sokolstvo in ostalo občinstvo je dvorano napolnilo do zadnjega prostora, kar je jasen dokaz, da sokolska misel napreduje in se širi med vse sloje naroda.

Kmalu po 20. uri je brat starosta Zakotnik otvoril slavnost s primernim nagovorom na prisotne, nakar je sokolski orkester zaigral Sokolsko koračnico. Zatem je povsle besedo podstarosta brat Jesih Jakob, ki je z izbranimi besedami orisal pomen 1. decembra. Njegov globoko zamišljeni slavnostni govor je napravil na vse prisotne glo-

bok vtis in je žel za svoja izvajanja burno odobravanje. Po tem govoru je pevski zbor Narodne čitalnice zapel državno himno, ki so jo prisotni poslušali stoje. Brat tajnik je nato prečital poslanico I. podstaroste SKJ br. E. Gangla, ki jo je občinstvo z odobravanjem vzelo na znanje.

Po tej točki je sledila slovesna zaobljuba novega članstva. Ko je br. starosta pozval k prisegi novo članstvo, se je dvignila raz svojih sedežev množica ljudi vseh starosti in poklicev ob njegova spola.

Po zaobljubi so zopet nastopili pevci in zapeli »Slovenec, Srb, Hrvat«, nakar je načelnik br. Rupnik Franjo razdelil članom in članicam diplome, ki so jih prejeli na zletu v Beogradu, ob priliki tekem vrst in posameznikov.

Po razdelitvi diplom je br. starosta zaključil slavnostni del lepo uspele prireditve in pozval vse navzoče, da gredo z novimi močmi na delo za sokolsko stvar.

Drugi del slavnosti je obsegal koncertne in pevske točke, kjer je nastopal orkester in pa moški pevski zbor, vmes pa gosli solo in klarinet solo s spremljevanjem klavirja. Posebno sta se odlikovala oba solista in bila deležna splošnega priznanja.

Med odmorom pa se je prodajal »Sokolski Glasnik, ki je bil takoj razprodan in pridobilo se je nekaj novih naročnikov za ta list.

Hvaležni smo šišenskemu Sokolu za to lepo prireditev. Zdravo!

SOKOLSKO DRUŠTVO SODRA-

Naše društvo je v proslavo narodnega praznika in ujedinjenja priredilo lepo uspele telovadno akademijo. Videlo se je, da se je vse članstvo vestno pripravljalo na ta sokolski praznik. Občinstvo je napolnilo dvorano do zadnjega kotička in z zanimanjem sledilo izvajanjem. Po državnih himni, katero je zapel moški zbor pod vodstvom br. G. Adamiča, se je prečitala poslanica, nato je pa br. starosta imel pomemben govor o ujedinjenju in osvobojenju. Zaobljubo je položilo 7 novih članov in 4 sestre, katerim je imel br. starosta Oberstar primeren nagovor. Razdelile so se tudi diplome. Nastopila je z lepimi vajami moška deca, katero vodi br. L. Mikolič, nato pa ženska deca z vajami »Leptir«, katere je navedla pridna sestra Nežka Turkova. Obadva nastopa sta se vršila s spremljevanjem tamburaškega zbora, nato so pa zopet nastopili pevci s tremi pesmimi, s katerimi so vzbudili med ostalim članstvom novo veselje do petja. Članice, atere vodi sestra načelnica Majda Ivančeva, so nastopile z vajami ter spremljevanjem orkestriona, nato pa ob spremljevanju tamburaškega zbora naš nadebudni moški naraščaj. Sledila je deklamacija »Dvogovor«, nato ženski naraščaj Tekle Vrbičeve ter zopet ženska deca z vajami »Lovci«. Člani so ob spremljevanju moškega zbora izvajali simbol čne vaje »Slovenec, Srb, Hrvat«. Za zaključek so pa nastopili naši vrli pevci. Vse telovadne in pevske točke so najlepše uspele, tako da so žela vsa izvajanja viharne aplavze.

IZ UREDNIŠTVA

Naredni broj »Sokolskog Glasnika« izlazi 1. januara. — Izveštaje iz župa i društava, naročito one o proslavama 1. decembra, koji su uredništvu stigli u vrlo velikom broju, objavićemo po mogućnosti najvećim delom u narednom broju, ali ponešto skraćene. Ostale izveštaje i članke objavićemo redom u sledećim brojevima. Ovde ponovno molimo braću i sestre, da svoje izveštaje o raznim sokolskim priredbama pišu u što kraćoj, ali zato zbijenijoj i jezgrovitijoj formi, te da ih šalju dok je stvar još aktualna. Nadalje molimo da se izveštaji pišu čitljivo, jasno (na stroju pak pisani u dovoljno razmaknutim retcima) i na jednoj strani lista. Svaki izveštaj, kao i članak, mora biti potpisan, barem to za ravnanje uredništva. Upozorili smo nadalje već i na to što se tiče slika, da one za reprodukciju moraju biti potpuno jasne i oštre, inače ih nije moguće objaviti.

Izveštaj o sednici Saveza Slovenskog Sokolstva, koja je održana početkom o. g. u Pragu, donećemo — radi nedostatka prostora u ovom — u sledećem broju.

Poziv

Molimo sva bratska Sokolska društva pri kojima postoje jahački otseci ili su takovi u osnutku kao i ona društva koja imaju želju osnovati jahačke otseke da se jave na adresu: Jahački otsek Sokolskog društva Virovitica.

RUDE IN KOVINE

D. D. LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 15

Naslov za brzojavke: Rude
Telefon interurban šte. 2827

En gros:

svinec, cink, cin, aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina, cinkovo belico (izdelek Cinkarne, d. d. Celje), barve, žveplenokisla glina, aluminijev hidrad, bakrena galica, cinkov prah, katran, stare kovine, kovinasti ostanke, rude vseh vrst

Vagoni — Putnički, teretni i specijalni vagoni. Tramvajska motorna kola i prikolice. Tjerna kola po motorno-električnom sistemu „Gebus“. Vagoneti za sve inđustrijske potrebe.
Lokomotive — Parne lokomotive za normalni i uski kolosjek. Motorno-električne lokomotive po sistemu „Gebus“.
Parni kotlovi — Stojeci, ležeći, sekcionalni sa cev ma plamenjačama ili vodogrevnim cevima. Za lokomotive, lokomobile i brodove. Roštilji ekonomizeri i pregrejači. Specijalni prsten sti kotlovi za centralna grejanja.
Mostovi — Željeznički i drumski mostovi.
Željezne i limene konstrukcije — Krovne konstrukcije, stupovi za električne vodove, skeleti za zgrade, rezervoari, bunker, dimnjaci i gazometri.
Dizalice i kranovi — Za ručni i električni pogon Lokomotivske i vagonске okretnice. Pre osni mostovi.
Prozori, vrata i nadsvetla — Iz specijalnih čeličnih profila „Nord Draht“ Rostock.
Kompletni uređaji za plinare — U saradnji sa prvoklasnim firmama.
Kompletni uređaji za oplemenjivanje ugljena — Prema patentu prof. Fleissnera.
Kompletni uređaji za prženje željezne rudače — Prema patentu Apold-Fleissner.
Kompletne žičane i lančane željeznice — Kao i sve vrs i Transportera za rudače, zemlju i pesak.
Zastupstvo fi me „Wuma“, Wagon- und Maschinbau - Aktiengesellschaft Görlitz, za dizelmotore, parne mašine, parne turbine, centr.fugalne pumpe i hidraulične prese.
Preuzimaju se sve vrsti popravaka.

Prva Jugoslov. tvornica vagona, strojeva i mostova

d. d., Brod n. S.
Telefon br. 81 i 120
Tekući račun: Kod Prve hrvatske Medionice
Brzojavni naslov: Lokomotive Savehrad
Račun kod poštan. Medionice Zagreb, br. 35.125
Kancelarija u Beogradu, Knez Mihajlova 42/I kat
TELEFON BR. 3027
Brzojavni naslov: Lokomotive Beograd

Iv. Brunčič
pleskar in ličar

se toplo priporoča vsem cenj. naročnikom. — D. lo solidno! — Cene zmernel
TELEFON št. 3476
Ljubljana
Kolodvorska ulica 23

Tko oglašuje, taj napreduje!

Sjemena

za polje i vrt na veliko i malo nudi
Sever & Ko.
LJUBLJANA
Tražite cjenik!

Klišeje

vseh vrst, enobarvne in večbarvne izdeluje klišarna
JUGOGRAFIKA
LJUBLJANA
SV. PETRA NASIP ŠT. 23
Telefon šte. 2493

Peter Žitnik
Splošno kleparstvo

Instalacija strelorolov po največjih sistemih in krite lesno-cementni streh
LJUBLJANA
Ambrožev trg 9
TELEFON 31-48
Delo solidno — cene zmerno

Trgovina sokolskih potrebštin i krojačka dvorana

Grga Horvatek

Dobavljač Saveza Sokola kralj. Jugoslavije
ZAGREB
FRANKOPANSKA ULICA 9
Izradjujem sve vrste propisanih sokolskih svečanih i vježbaćih odijela, za sve kategorije muško i žensko članstvo. Prodaja svih sokolskih potrebštin uz vrlo umjerene cijene. — Robu razasiļem pouzećem. Vanjskim društvima obavijam brzu otpremu.

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z. O. Z. CENTRALA V LJUBLJANI — I ASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNIJE: LJUBLJANA-MEDVODE
PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD
LASTNI DOMAČI PROIZVODI:
Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnatih barv. Kemično čiste in kemično olupšane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERA KL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.
CENE UMEKJENE. * TOČNA IN SOLIDNA POSTREZBA.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN

Branko Palčič Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije
Naslov za brzojavke: „Trikotaža“ Zagreb * Telefon interurban šte. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebščin za javni in zletni nastop vseh oddelkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krojev se nahajajo v knjigi „Organizacija Saveza SKJ“. Zahtevajte cenike in prospekte — Cene jako zmerno. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrebštinama, koje su potrebne za izvođanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspacava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijaska prodaja odora sviju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POSTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 15.451
ZAHTEVAJTE CENIK

Tvornica gimnastičnega in sportnega orodja

J. Oražem

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije
Ribnica, Dolenjsko

Izdeluje vse vrste sokolskega telovadnega orodja, opreme za društvene in šolske telovadnice, sportne potrebšćine za lahko atletiko, orodje za letna telovadišća, kopališća in vrtove, gugalnice, orodje za deco itd. Prvovrstna in elegantna izdelava, solidna postrežba, zmerno cene. — Ilustrirani cenik brezplačno.

USTANOVLJENA 1881.

JOS. HAFNER zavod za umetno vezenje

LJUBLJANA, Prisojna ulica (Tabor)
Izradjujemo sokolske zastave najjeftinije po našim ili pripisanim nacrtima, obazirajući se na propise SKJ. Molimo, tražite specijalne oferte i nacerte.

Najjeftinije zastave!